

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ELLİNCİ SÛRE-İ CELÎLE KAF SÛRE-İ CELÎLESİ

Mekkîdir. 45 âyet-i kerîmedir. İbni Abbâs ve Katâde (Radiyallâhu anhüm)den nakledildiğine göre; Yahudiler hakkında inmiş olan 38. âyet-i kerîme Medenî'dir.

O Rahman ve O Rahim olan Allah'ın ismiyle!

1- Kaf! O çok şerefli ve pek bereketli Kur'ân'a yemin olsun (ki, Habîbim Biz seni büyük bir uyarıcı olarak gönderdik)!

2- Doğrusu onlar kendilerine içlerinden bir uyarıcı geldi diye şaşakaldılar da, bu nedenle kâfirler dedi ki: "İşte bu (şekilde Allah'ın kullar içerisinde birini peygamber olarak seçip göndermesi ve onun bize, öldükten sonra diriltileceğimizi haber vermesi) **pek şaşılacak bir şeydir!**

3- Biz öldüğümüz ve (un ufak hale gelmiş) **bir toprak olduğumuz zaman mı** (yeniden diriltilecek miyiz)? **İşte sana! Bu**(, akıldan ve imkândan) **pek uzak bir** (geri)döndürülüdür."

4- (Onlar böyle diye dursun,) muhakkak Biz o (gömüldükleri) **toprağın onlar**(ın etlerinden, kemiklerinden, hatta kılların)**dan neyi eksiltmiş olduğunu** (ve hangi parçalarını çürüttüğünü) **gerçekten bilmişizdir.**

Zaten (kendisinde yazılmış olan küçük-büyük her şeyin tüm tafsilatını) **pek iyi koruyan** / (şeytanlardan ve değiştirilmekten) **çok iyi korunmuş** / (Levh-i Mahfuz nâmındaki) **o yüce Kitap ancak Bizim katımızdadır.**

5- Doğrusu onlar kendilerine geldiği anda (hiç araştırma lüzumu bile hissetmeksizin) **o hakk** (olan peygamberi ve Kur'ân)ı **yalanladılar. Artık onlar çalkantılı bir iştedirler.**

(Bu yüzden peygamberlik müessesesi hakkında kesin karar verememişler, kimi sihir, kimi kehânet demiş, Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e de kimi sâhir, kimi kâhin demiş, getirdiği Kur'ân-ı Kerîm hakkında da şiir ve sihir gibi çeşitli yorumlar yapmışlardır.)

6- O (dirilmeyi yok saya)nlar (kör kalmışlar da,) **üzerlerindeki göğe hiç bakmamışlar mıdır ki; Biz onu nasıl** (sağlam bir şekilde) **bina etmişiz**(, direksiz yükseltmişiz) **ve onu** (yıldızlarla) **iyice süslemişiz?**

Üstelik onun çatlakları da yoktur! (Bilakis her türlü noksanlıktan ve bozukluktan tamamen uzaktır.)

7- Yer(yüzün)**e gelince; onu da** (göz görebildiğince uzun olarak) **Biz döşedik, ona**

sabit dağlar koyduk ve (kendisine bakana) **ferahlık verici güzelliğe sahip her çift** (bitkiyi) **onda Biz bitirdik.**

8- (Biz bunları, Rabbine) yönelici her bir kul için bir basiret(; bir kalp görüşü) ve bir öğüt olsun diye (yaptık)!

9- Biz gökten çok bereketli (ve faydalı) **bir su indirdik de, böylece onun sebebiyle birçok bostanlar ve** (buğday, arpa gibi) **biçilecek dâneler bitirdik.**

10- Uzun uzun / (meyve) yüklü / hurma ağaçlarını da (Biz yetiştirdik) **ki, onun üst üste dizilmiş tomurcukları vardır!**

11- Kullara bol bir rızık olsun diye! Ayrıca Biz (hiçbir şey yetiştiremeyecek şekilde kurumuş) **ölü bir beldeye onunla hayat verdik. İşte sana!** (Kabirlerden) **çıkış da böylece** (meydana gelecek)dir!

12- Onlardan önce Nuh'un kavmi, o (peygamberlerini öldürüp) **örülmemiş kuyunun** (içine atan oranın zâlim) **halkı ve Semûd da** (Salih (Aleyhisselâm)ı) **yalanlamıştı.**

13- (Hûd (Aleyhisselâm)ın kavmi olan) Âd da, Firavun ve (kavmi, bir de) **Lût'un** (evlilik bağları nedeniyle) **kardeşleri** (olan kavmi) **de...**

14- O (sık ağaçlıklı bir korunun sakinleri bulunan) **Eyke halkı** (Şu'ayb (Aleyhisselâm)ı) **ve** (sâlih bir zât olan) **Tübba'in** (inkarcı) **kavmi de; hepsi o** (kendilerine gönderilen) **rasûlleri yalanladı da, bu nedenle Benim** (azap) **tehdidim** (onlar üzerine) **hak oldu!**

15- Yoksa Biz(, mahlukatı yoktan var etmek istediğimizde) **evvelki yaratıştan âciz mi kaldık** (ki, tekrar diriltmekten âciz kalalım)? **Doğrusu onlar yeni bir yaratılıştan büyük bir** (şüpheli ve) **karıştırmaya içindedirler.**

16- Andolsun ki; elbette insanı gerçekten Biz yarattık ve nefsinin ona gizlice neler fısıldadığını (ve ne tür vesveseler verdiğini) **bilmekteyiz!** (Çünkü) **Biz** (ilmimizle) **ona şahdamarından daha yakınız!**

17- O (insanın) **sağ(ın)dan ve sol(un)dan doğru karşılıklı oturmakta olan** (meleklerden) **kavrayıp yazıcı o ikisi**(, insanın yaptıklarını izleyerek) **zapt edip yazıyorken!**

18- O (insan), (hayır veya şer) **hiçbir söz(ü ağızından dışarı) atmaz ki, onun yanında** (konuşulana yazmaya) **hazır bir gözcü bulunmasın!**

19- Ölüm sarhoşluğu(, Allâh-u Te'âlâ'nın kitapları ve peygamberleri vasıtasıyla bildirdiği) **o gerçeği** (son nefesinde olan insanın yanı başına) **getirmiştir.** (O zaman kötü insana:) **"İşte sana! Kendisinden sürekli kaçmakta olduğun o şey budur!"** (denilir.)

20- (İsrafil (Aleyhisselâm) tarafından tüm kulların diriltilmesi için ikinci defa) Sûr'un içine üfürüldü.

İşte sana! Bu, o (büyük) **tehdid(in gerçekleşme) günüdür!**

21- Böylece (iyi ve kötü) her nefis (mahşere) gelmiştir ki, beraberinde (kendisini sürükleyen) bir sevk edici ve (amellerinin iyi veya kötü olduğuna şahitlik yapacak) bir şahit bulunmaktadır.

22- (Dünyadayken dirilmeye inanmayan bir kâfire, hakikatleri gözüyle gördüğü gün:) "Andolsun ki; elbette sen işte bundan tam bir gaflet içerisinde bulunmuştun! Ama şimdi Biz senden (gaflet) perdeni kaldırdık, artık bugün senin gözün pek keskindir!" (denilecek)

23- (İşte o zaman, dünyada amellerini yazmakla görevli olan ve kendisini mahşere sevk ederken) yakını(nda bulunan melek) dedi ki: "İşte bu; yanımda (yazılı) bulunan şey(, hesaba arz edilmek üzere) hazırdır!"

24- (Allâh-u Te'âlâ her bir insanı mahşere getiren iki meleğe şöyle buyurur:) "İkiniz birden(, o Velîd ibni Muğîre gibi, nimet vereni tanımayan ve hakka karşı direnen) her çok inatçı azılı kâfiri atın cehennemine içine!"

25- (Atın oraya o) hayra son derece engel olan(, sahip olduğu malın hakkını asla vermeyen ve herhangi bir yardımın muhtaçlara ulaşmasına mani çıkararak), hakkı aş(arak zulme bulaş)ını ve (Allâh-u Te'âlâ'nın Zât'ı ve dini hakkında) huzursuz edici büyük bir şüpheyi taşıyanı!

26- O kimseyi ki, Allah ile birlikte başka bir ilâh tanımıştır; haydi ikiniz birden atın onu o pek şiddetli azap içerisinde!"

27- O (azaba düşen kâfir özür dilerken suçu şeytana atınca, dünyadayken) yakını(nda bulunup sürekli onu azdıran şeytanı): "Ey Rabbimiz! Ben onu azdırmadım, lâkin o (haktan) pek uzak bir sapıklık içerisinde bulundu(, ben de hiçbir zorlama yapmaksızın, kışkırtma yoluyla ona yardımcı oldum)!" dedi.

28- (Bunun üzerine Allâh-u Te'âlâ) buyurdu ki: "Benim huzurumda çekişmeyin! Oysa muhakkak Ben size (inkâr ve isyanınıza karşılık) önceden (peygamberlerim ve kitaplarım vasıtasıyla) tehdit göndermişim!"

29- Benim katımda söz değiştirilmez, Ben asla kullara azıcık dahi zulmedici de değilim! (Artık asılsız mazeretlerle bu azaptan kurtuluş ummayın.)"

30- Bizim(, kâfir ve âsîleri) cehenneme (doldurduktan sonra ona): "Doldun mu?" diyeceğiz, onun da:

"(Daha) fazla var mı?" diyeceği günü (hatırla)!"

31- O takva sahipleri(nin değerini açıklamak) için cennet hiç de uzak olmayan bir şekilde yaklaştırılmıştır (ki, böylece onlar cennete doğru yürüme zahmetine dahi sokulmamıştır)!"

32- (Bu müjde, Allâh-u Te'âlâ'ya) çokça yönelen ve (Allah'ın sınırlarını) iyice koruyan herkes için(dir)!"

(O gün onlara:) "Sürekli vaad olduğunuz şey işte buydu!" (denilecektir.)

33- (Bunca mükâfat,) O(, kullarına son derece merhametli olan) Rahmân(ı görmediği halde O'n)dan giyaben korkmuş olan ve (Allâh-u Te'âlâ'ya) yönelici bir kalple (ilâhî huzura) gelmiş bulunan için(dir)!"

34- (O gün bu kullara denilecektir ki:) "(Her türlü sıkıntıdan) **selâmetle** / (*Allâh-u Te'âlâ ve melekler tarafından*) **selâmla** (*karşılanmak üzere*) / **girin oraya! İşte sana! Bu, ancak ebedilik günüdür!"**

35- Onlar için orada dileyebilecekleri her şey vardır. Bizim katımızda ise (hiçbir göz görmedik, hiçbir kulak duymadık ve kimsenin aklından geçmedik nimetler, özellikle de Cemâlimizi müşahede gibi) **pek ziyade** (lütuflar) **vardır.**

36- Biz onlardan önce nice asırlar (halkın)ı **helak ettik ki, onlar kuvvet / şiddetli yakalama / bakımından bunlardan daha güçlüydü.**

Onlar (güçlerinin bir gösterisi olarak) **şehirlerde** (dağlara taşlara varıncaya kadar her yerde) **yarıklar açtılar / Böyleyken** (*Bizim azabımızı gördüklerinde, ölümden kurtulmak için*) **şehirlerde çok mesafe kat ettiler /** (, yine de Bizim azabımızdan kurtulamadılar!) **Acaba** (onlar için Bizim hükmümüzden) **bir kaçış yeri var mıydı?**

37- İşte sana! Şüphesiz ki bu (sûrede anlatıla)n(lar)da **elbette büyük bir öğüt vardır o kimseye ki, onun için** (gerçekleri idrak melekesine sahip) **bir kalp bulunmuştur yahut o,** (okunan âyetleri dinlerken, gaflet içerisinde değil de, akli, fikri ve kalbiyle) **hazır bulunan bir kişi olarak kulak vermiştir.**

38- Andolsun ki, elbette Biz göklerle yeri ve ikisi arasındaki (bunca yaratık tür)leri(ni, dünya günlerinden) **altı gün** (miktarına denk gelecek vakit)**de yarattık!**

(Hiçbir yaratığın güç ve kuvvetinin yetmeyeceği bunca büyük varlığı yoktan var ederken,) **Bize en ufak bir yorgunluk da isabet etmedi.**

Katâde ve diğer müfessirlerden nakledildiğine göre; bu âyet-i kerîme, "Allâh-u Te'âlâ bu âlemi yaratmaya pazar günü başlamış, îcat işini cuma günü bitirmiş, cumartesi gününde ise Arş'ın üzerine uzanarak istirahatâya çekilmiştir" diye iddia eden câhil Yahudilere bir reddiye olarak İnmıştır. (Beyzâvî, Nesefî, Hâzin)

39- (Habîbim!) Öyleyse onların (dirilmeyi inkâr hususunda ve Allâh-u Te'âlâ'yı yaratıklara benzetme konusunda) **söylemekte olduğu** (bu gibi) **şeylere karşı sabırlı ol!** (Zira Biz onlardan intikam alacağız.)

Bir de güneş doğmadan önce (sabah namazını kılarak) **ve batış öncesi** (öğleyle ikinci namazlarını kılarak) **Rabbinin hamdiyle birlikte tesbihte bulun** (da, böylece O'nun, her türlü acziyetten, özellikle de sözlerinin çıkmaması ve herhangi bir yaratığa benzemesi gibi noksanlıklardan son derece uzak olduğunu sürekli ifade et)!

40- Gecenin bir kısmında da (akşam ve yatsı namazlarını kılarak) **yine O'nu tesbih et, bir de namazların arkalarında**(ki son sünnetleri kılarak ve tesbihlerini yaparak Rabbini tenzih et)!

41- (O kıyamet gününün dehşet haberlerini) iyi dinle!

O (Sûr'a üfleyerek) **nida eden** (İsrâfil)in, (herkesin eşit şekilde duyabileceği) **pek yakın bir yerden**(: "Ey çürümüş kemikler, parçalanmış uzuvlar, darmadağın etler ve dağılmış kıllar! Şüphesiz Rabbiniz size büyük mahkeme için toplanmanızı emrediyor!" diye) **çağrıda bulunacağı gün**(, tüm canlılar kabirlerden çıkarılacaklardır)!

42- O (kulların diriltilmesi için ikinci defa Sûr'a üflenirken kopacak) **narayı hak ile** (yakinen) **işitecekleri gün! İşte sana! Bu,** (kabirlerden) **çıkış günüdür!**

43- Şüphesiz ki Biz, ancak Biz (istediğimizi) diriltiriz ve (dilediğimizi) öldürürüz.(Ahirette muhasebe için) dönüş de ancak Bizedir!

44- (İnsanlar kabirlerinden) süratli kimseler hâlinde (çıkarlar) iken, o (gömüldükleri) toprak onlardan iyice yarılıp ayrılacağı gün (Bize kavuşacaklardır)! işte sana! Bu Bize göre pek kolay bir diriltip toplamadır.

45- Biz onların (âhireti inkâr hususunda) söylemekte oldukları şeyleri pekiyi biliciyiz! Sen onlara karşı asla zorlayıcı biri değilsin (ki, onları imana mecbur edesin yahut haklarında istediğini yapasın. Sen ancak bir uyarıcısın) !

Öyleyse Benim tehdidimden korkan kimseye Kur'ân'la öğüt ver(meye devam et)!

KUR'ÂN I MECÎD
VE
TEFSİRLİ
MEÂL-i ÂLÎSÎ

Mahmud Ustaosmanoğlu